

DE RESERVE OFFICIER

Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren

1 2009

Het bestuur en de leden van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren hebben de eer en het genoegen om Hare Majesteit Koningin Beatrix te feliciteren met haar 71ste verjaardag op 31 januari 2008

Foto: © RVD, foto Frank van Beek

In deze Reserve Officier:

- *Reservistennota 2009*
- *Waarde van de militaire manier voor civiele rampenbestrijding*
- *Het Legermuseum*
- *Geschiedenis van de geneeskundige dienst vlak na WO-2*
- *CIOR-bericht*

p. 5
p. 7
p. 8
p. 10
p. 13

AANMELDINGSFORMULIER VOOR HET LIDMAATSCHAP VAN DE KONINKLIJKE VERENIGING VAN NEDERLANDSE RESERVE OFFICIEREN

Naam: Registratienr.:
Voorletters: Marinernr.:
Titels: Krijgsmachtdeel: KL / KM / KLu / Kmar *)
Adres: Rang:
PC en woonplaats: Wapen / Dienstvak:
Land: Status: Actief / Regulier / BD *)
Telefoon thuis: Afdeling (zie achterzijde v/h blad)
Telefoon werk: Beroep / Functie:
Telefoon mobiel: Post- / Bankrek.:
E-mail: Machtiging voor incasso: Ja / Nee **)

*) Doorhalen wat niet van toepassing is.

**) Indien u hier Ja omcirkelt geeft u toestemming om de jaarlijkse contributie via een automatische incasso van uw rekening af te boeken.
Voor de tarieven verwijzen we u naar pagina 3 van ons blad 'De Reserve Officier'.

Plaats: Datum - - Handtekening

Dit formulier zo volledig mogelijk ingevuld sturen naar: KVNRO, t.a.v. de ledenadministratie, Postbus 95395, 2509 CJ Den Haag

ONZE CIVILIAN SKILLS DATABASE WORDT EEN SUCCES! HELPT U ONS MET DE UITROL?

Zoals u in voorgaande nummers van De Reserve Officier heeft gelezen, boeken we onze eerste successen met onze web-based civilian skills database (CSDB). Om deze successen uit te buiten, hebben we versterking nodig van ons team dat zich bezig houdt met de implementatie, introductie, marketing en vulling van de CSDB.

Voor de technische implementatie zijn wij op zoek naar:

EEN ICT-SPECIALIST

De ICT-specialist heeft ervaring met het implementeren van web-based databases. Hij zal zich samen met leden van het bestuur richten op het technisch ontsluiten van de CSDB en zal een plan ontwerpen om de CSDB op een gebruikersvriendelijke manier te beveiligen. Ook zal hij een calamiteitenplan maken om in geval van storing de CSDB weer zo snel mogelijk actief te krijgen. Tot slot treedt hij op als applicatiebeheerder.

Voor de introductie en marketing van de CSDB zijn we op zoek naar:

EEN MARKETING- EN COMMUNICATIEDESKUNDIGE

De marketing- en communicatiedeskundige zal samen met het bestuur een introductieplan en marketingstrategie ontwerpen rondom de CSDB. Dit houdt onder meer in het maken van een gebruiksaanwijzing voor de doelgroepen, de juiste selecties voor de gebruikersdoelgroepen en het adviseren over de te nemen marketingsacties.

Voor deze functies geldt dat onze vrouwelijke collega's uitdrukkelijk ook worden uitgenodigd zich aan te melden.

Deze functies behelzen verenigingsactiviteiten en zijn daarom in principe onbezoldigd.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met onze voorzitter, Ikol Willem Verheijen (voorzitter@kvnro.nl).

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren is de vereniging voor alle reserveofficieren van de Nederlandse krijgsmacht. De vereniging is opgericht te Utrecht op 22 december 1917 en aangesloten bij de Confédération Interalliée des Officiers de Réserve (CIOR) en de Confédération Interalliée des Officiers Médicaux de Réserve (CIOMR).

ALGEMEEN SECRETARIAAT

Postbus 95395
2509 CJ 's-Gravenhage

BESTUUR

alg. voorzitter : lkol W.J.M. Verheijen
vice-voorzitter : kol ir. L.W.A. Vischer
alg. secretaris : maj M.C.J.B. Daverveldt
2e secretaris : LTZ1 M. baronesse Creutz
penningmeester : lkol ing. R. Lievestro
com. zeemacht : LTZ1 drs. G.J.S. Leuring
com. mgd : lkol-arts J.J.F.M. de Man

VERENIGINGSBUREAU

(bezoek na afspraak)
Wassenaarseweg 2a
2596 CH 's-Gravenhage
Telefoon (070) 316 29 40
Fax (070) 382 47 78
E-mail bureau@kvnro.nl

CONTRIBUTIE

€ 37,50 per jaar
€ 20,00 aro/vaandrig/kornet/studerend
Abonnement De Reserve Officier:
€ 15,00 per jaar
Korting bij incassomachtiging:
€ 2,50 op alle bedragen
Postbank nr. 380720

REDACTIE DE RESERVE OFFICIER

KLTZ S. Stienstra
Lkol mr. S.H. Steendam
Maj R. Boissevain (eindredactie)
Maj M. de Jong
Maj E.S. Klaver (redactiesecretaris)

E-mail ro-redactie@kvnro.nl

Kopij kan worden ingestuurd naar bovenstaand e-mailadres. Foto's en ander beeldmateriaal zijn altijd welkom, mits van hoge resolutie. De redactie behoudt zich het recht voor zonder opgave van redenen aangeboden kopij te weigeren, in te korten of aan te passen.

VOLGENDE SLUITINGSDATUM KOPIJ:

13 maart 2009
Geplande verschijning:
Eind maart 2009

ADVERTENTIE TARIEVEN 2009

De advertentietarieven zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de redactie op ro-redactie@kvnro.nl of op 06-46 200 858.

LAYOUT EN DRUK

Compact drukwerken n.v.
Postbus 2054
6201 CD Maastricht

REDACTIONEEL

Back fill. We moeten er misschien nog een goed Nederlands woord voor vinden, nu het begrip onderdeel van het defensiebeleid wordt. Voor diegenen die de term niet kennen: back fill is het (met reservisten) tijdelijk opvullen van een functieplaats die opvalt als de beroepsmilitair uitgezonden wordt. Dat gebeurde al incidenteel, met soms goede en soms minder goede afspraken, en het wordt nu onderdeel van het nieuwe reservistenbeleid. De hoofdlijnen uit de brief van de Staatssecretaris aan de kamer over nieuwe reservistenbeleid vindt u in dit nummer, met de mening van het bestuur daarover door onze voorzitter.

Ook een vorm van back fill is het feit dat ik dit stuk schrijf. Eén uwer bestuurleden is immers uitgezonden, zoals hij in het vorige nummer meldde, en zijn taken worden tijdelijk waargenomen door collega's Van de Kraats als Algemeen Secretaris, Van den Dries in het CIOR team en mijzelf als hoofdredacteur van dit blad. Wellicht dat we in de toekomst binnen de vereniging vaker te maken krijgen met deze praktijk, aangezien het bestand aan actieve reservisten weer enigszins gaat groeien en uitzending van reservisten vaker zal gaan voorkomen. Zie alweer het nieuwe reservistenbeleid.

Ik zie in deze twee ontwikkelingen - groei van het actieve bestand en groei van de inzet - trouwens duidelijk kansen voor onze vereniging. We lijken het laagtij gehad te hebben, de aandacht is er weer, de mensen zijn er weer en we moeten daar leden uit kunnen werven. Ik kom ook al regelmatig nieuwe leden tegen, actieve reservisten die het belang en het plezier van een vereniging als de KVNRO zien.

Toch nog even terugkijken op de afgelopen kleine drie jaar, de periode sinds mijn laatste redactioneel in begin 2006. In dat redactioneel heb ik een lans gebroken voor echte flexibiliteit in het personeelssysteem. Lees het nog maar eens terug; ik vind zelf dat er wel degelijk wat aardige gedachten in stonden, kijkend naar de problemen met werving en behoud waar Defensie nu nog steeds mee worstelt. Het FPS (Flexibel Personeels Systeem) staat nog in de kinderschoenen, maar Defensie zal alle denkbare flexibiliteit moeten inzetten om personeel te boeien en te binden. Dat geldt primair voor de beroepscollega's, maar ook voor ons als reservisten. Zeker nu zeer veel nieuwe reserveofficieren voortkomen uit de beroepscategorie en de actieve dienst veelal verlaten hebben omdat ze 'even' genoeg hebben van de uitzendingen. Niet zozeer van het werk bij Defensie, maar vooral van de lange periodes van huis en van de psychologisch zware ervaringen. We zullen de ontwikkelingen hier op de voet volgen, zowel op beleidsgebied hier in Nederland als ook de ervaringen van collega's op uitzending. We hopen dat majoor Marc daar in een volgend nummer aan kan bijdragen.

Tenslotte mag de redactie een nieuw lid verwelkomen: majoor Erik Klaver. Hij is vanaf dit nummer de redactiesecretaris, de spin in het web, en u kunt in dit nummer al enkele bijdragen van hem lezen.

Raymond Boissevain
Majoor der Artillerie

KONGSBERG

KONGSBERG NORCONTROL IT AS

C-Scope - the World's most advanced Vessel Traffic Service (VTS) System features:

- Service-oriented architecture
- Geographical-information-system based Operator Client
- Open standards: ODBC, WMS (OGC), XML, TCP/IP, etc
- 2D and 3D views
- Warning calculations in 2D and 3D
- Geo-referenced maps, charts and imagery: S-57, S-63, MIF, ADRG, TIFF, JPEG, DTED, MrSid, etc
- Dynamic risk assessment
- High quality radar video
- Centralised tracking
- Intelligent sensor fusion
- Above- and below-water sensors
- Radar/radio coverage analysis
- Drift models for search and rescue/oil spill
- Meteorological and oceanographic data
- CPA, TCPA and Interception tool

WORLD CLASS – through people, technology and dedication

Kongsberg Norcontrol IT

P.O. Box 1024

NO-3194 Horten, Norway

E-mail: knc.webmaster@kongsberg.com

Fax.: +47 33 04 57 35

Telephone: +47 33 08 48 00

www.kongsberg.com

VAN DE VOORZITTER

MEER EN BREDERE INZET RESERVISTEN

Het gaat goed met de reservisten bij Defensie. Steeds meer wordt er een beroep gedaan op reservisten voor verschillende vormen van inzet. Dit wordt versterkt door het huidige grote tekort aan beroepspersoneel. Reservisten zijn gewoon weer nodig om de krijgsmacht op volle operationele sterkte te houden, eigenlijk net zo als het vroeger was. Nationaal en internationaal. Jarenlang pleitte de KVNRO bij het ministerie voor meer en bredere inzet van reservisten. Dat lijkt er nu echt van te komen.

In januari zond de staatssecretaris de nieuwe Reservistennota naar de Tweede Kamer. In die nota geeft hij aan dat er een te hoge werkdruk is bij defensie, voornamelijk veroorzaakt door het hoge aantal vacatures en het overnemen van werkzaamheden van militairen die op uitzending zijn. Om deze werkdruk te verminderen stelt de staatssecretaris voor om meer reservisten in te zetten tijdens uitzendingen en oefeningen. Ook zullen reservisten worden ingezet in de zogenoemde back fill functie: het opvullen van lege plaatsen achtergelaten door militairen op uitzending dus. Dat is een goede zaak. Al jaren streeft de KVNRO naar een grotere en brede inzet van reservisten en ook back fill werd door ons actief bepleit. Zoals u elders in deze Reserve Officier kunt lezen, wordt er ook een nieuw contingent reservisten aangesteld, de zogenaamde Flexpool. Een vrij in-deelbaar reservistenbestand. Hierin zullen 1100 reservisten een plaats krijgen die kunnen worden ingezet voor uitzendingen en back fill. Alles op basis van 'vrijwillig maar niet vrijblijvend'. De Reservistennota meldt ook dat meer reservisten zullen worden uitgezonden, het aantal verdubbelt ongeveer. Met deze Reservistennota, opent nu ook de mogelijkheid om reservisten flexibeler dan voorheen in te zetten. Zo kunnen Reservisten Militaire Taken (RMT) – tot heden alleen nationaal ingezet – nu ook worden ingezet voor uitzendingen en back filltaken.

MEER MOGELIJKHEDEN VOOR DE RSD-MILITAIR

Deze verhoogde en verbrede inzet levert in het bijzonder nieuwe mogelijkheden voor de Reservisten Specifieke Deskundigheid (RSD). In de afgelopen jaren is deze bijzondere categorie

reservisten steeds belangrijker geworden. Het beleid van de NAVO en ook Nederland met hun militaire operaties is het om zogeheten Falende Staten weer als landen met een goed functionerende maatschappij op de rails te krijgen. Dat vereist niet alleen inzet van militaire middelen, maar vooral ook hulp bij het herinrichten van het land. Denk daarbij aan het politieke systeem, de infrastructuur, het rechtssysteem, maar ook aan het oprichten van een eigen politie en krijgsmacht. De NAVO gebruikt hiervoor het 3D-concept (Defence, Diplomacy, Development) en de Comprehensive Approach. De hiervoor vereiste professionele deskundigheid op velerlei terreinen vinden we (uiteraard) niet in de standaard staande militaire organisatie. Daar worden de reserveofficieren Specifieke Deskundigheid voor ingezet. Omdat er heel veel verschillende specialisten nodig kunnen zijn in allerlei specifieke situaties, zijn er dus ook vele RSD'ers van zeer uiteenlopende pluimage. In de praktijk is het echter gebleken dat voor de meeste operaties slechts mondjesmaat specialisten benodigd zijn en over het geheel genomen worden RSD militairen dus erg weinig ingezet. Ook op nationaal gebied is tot op heden nauwelijks sprake geweest van inzet van noemenswaardige aantallen RSD. De Reservistennota biedt deze categorie nu ook de mogelijkheid om als back fill te fungeren. Dit biedt de RSD-militair de mogelijkheid om op vrijwillige basis zich meer in te kunnen laten zetten. Een goede zaak!

TOT SLOT

Ik ben erg tevreden met de nota en de nieuwe trend! Toch blijven we nog zitten met één zaak. Alhoewel de staatssecretaris zijn brief een 'Reservistennota' noemt, dekt dat niet de lading. In feite is het een 'reservistenhoofdstuk' van het actieplan 'Werving en Behoud van Defensie. Het gaat immers alleen maar over zaken die daaraan gerelateerd zijn. In het verleden heeft de staatssecretaris toegezegd aan de Tweede Kamer een Reservistennota te zullen zenden waarin veel meer zaken worden geregeld. Denk daarbij aan rechtspositie, nazorg, faciliteiten voor reservisten, en nog veel meer. Deze echte Reservistennota, die voor alle reservisten van groot belang is, zien we dan ook nog met spanning tegemoet!

RECHTSPOSITIE RESERVISTEN EN HET FLEXIBEL PERSONEELS SYSTEEM

In zijn brief over de Reservistennota 2009 (zie ook pagina 6 en verder) aan de Tweede Kamer gaat staatssecretaris van defensie De Vries ook in op de rechtspositie van de reservist in relatie tot het flexibel personeelssysteem (FPS) en het convenant met de reservistenverenigingen.

De rechtspositie van de reservist zal aansluiten bij die van de beroepsmilitair. Concrete voorstellen op dit punt zijn inmiddels uitgewerkt en momenteel vindt overleg plaats met de centrales van overheidspersoneel. Daarnaast wordt de beleidsmatige uitwerking van de uitgangspunten van het FPS met de centrales besproken. Zodra hierover overeenstemming is bereikt, kan

FPS ook voor de reservist worden uitgewerkt. Het streven is dit in 2009 te voltooien.

Voor de inzet van reservisten hebben Defensie en de Nederlandse Reservisten Federatie Krijgsmacht (NRFK) in het verleden een convenant afgesloten waarin afspraken zijn opgenomen over de jaarlijks te verlenen faciliteiten voor verenigingsactiviteiten. Met de nu voorgestelde gewijzigde inzet van reservisten zijn aanpassingen van het convenant wenselijk. In overleg met de NRFK wordt naar verwachting medio 2009 een nieuw convenant afgerond. Tot die tijd worden de oude afspraken gehandhaafd.

RESERVISTENNOTA 2009

DE RESERVIST ALS OPLOSSING VOOR HET PERSONEELSPROBLEEM

Defensie kampt met grote personeelsproblemen. De vulling van de eenheden blijft achter bij de streefcijfers en het wordt moeilijker om het zittende personeel binnen te houden bij een steeds toenemende uitzenddruk. In oktober 2005 kondigde staatssecretaris van Defensie Jack de Vries in zijn brief over het Actieplan Werving en Behoud aan de Tweede Kamer aan, dat hij ook het reservistenbeleid zou aanpassen. Hij deed zijn belofte gestand en stuurde op 20 januari de Reservistennota 2009 naar de Kamer.

Uit deze meest recente reservistennota wordt duidelijk dat het bestaande reservistenbeleid niet wijzigt, maar dat het uitgebreid wordt. De belangrijkste doelstelling hiervan is het verminderen van de werk- en uitzenddruk bij het beroepspersoneel. Deze doelstelling moet worden bereikt door twee maatregelen. Op de eerste plaats door meer reservisten in te zetten bij uitzendingen en oefeningen. De tweede maatregel is de inzet van reservisten op posities van uitgezonden militairen, de zogenoemde back fill. Naast de bestaande categorieën Reservisten Specifieke Deskundigheid en Reservisten Militaire Taken komt er een categorie bij: het Vrij Indeelbaar Reservistenbestand.

MEER RESERVISTEN OP UITZENDING EN OP OEFENING

Op dit moment vervullen reservisten ongeveer 1,3% van het aantal uitzendfuncties. Dit percentage moet structureel omhoog naar 2,5% om de uitzenddruk te verminderen. Het is de bedoeling dat reservisten vooral individuele uitzendingen gaan draaien en functies gaan bezetten in staven en ondersteunende eenheden. Waar mogelijk en wenselijk worden reservisten ook ingezet bij (buitenlandse) oefeningen.

Om dit voornemen waar te kunnen maken zijn zes keer per jaar 50 reservisten nodig die twee maanden uitgezonden worden. De ervaring leert dat voor iedere te vervullen uitzendfunctie drie reservisten nodig zijn; daarmee komt het totaal aantal benodigde reservisten op 900.

BACK FILL

Individuele uitzendingen van militairen veroorzaken een deel van de toegenomen werkdruk bij defensie. De collega's van de uitgezonden militair die bij de eenheid achterblijven vangen vaak diens werkzaamheden op. Door deze tijdelijke vacatures waar mogelijk met reservisten te vullen hoopt de staatssecretaris de werkdruk daar te kunnen verminderen. Deze maatregel vraagt op jaarbasis zo'n 200 reservisten.

FLEXPOOL

In totaal zijn voor de uitzendingen, oefeningen en back fill dus ongeveer 1100 reservisten nodig. Van dit aantal kunnen er in het huidige reservistenbestand ongeveer 700 gevonden worden. Er zijn er dus 400 te kort. Dit tekort moet opgevuld worden door 400 extra arbeidsplaatsen voor reservisten te creëren, waarvoor specifieke eisen gelden die in het zittende reservistenbestand onvoldoende gevonden kunnen worden. Het is de bedoeling dat die plaatsen opgevuld worden als daar behoefte aan is. Dit vullen moet gebeuren vanuit een flexibel inzetbaar bestand van enkele duizenden reservisten waarvan de competenties inzichtelijk zijn. In dit zogenoemde 'vrij in-

deelbaar reservistenbestand' zitten reservisten met specifieke kennis die niet permanent als actieve reservist willen of kunnen functioneren, maar waarop defensie wel een beroep kan doen voor het vervullen van specifieke missies (inclusief Security Sector Reform en CIMIC) of backfill voor specifieke functies. Het vrij indeelbare bestand wordt op vrijwillige basis gevuld en dat zal vooral gebeuren vanuit het beroepspersoneel dat de dienst verlaat. Als defensie binnen afzienbare tijd een beroep op een reservist gaat doen, wordt hij in de Flexpool geplaatst. De status van de vrij indeelbare reservisten is vergelijkbaar met die van de huidige reservist die geen arbeidsplaats heeft toegewezen gekregen. Bij opkomst is de reguliere rechtspositie van toepassing.

OPLEIDING EN TRAINING

Defensie wil de reservist goed voorbereiden op zijn of haar taken. Daarom krijgt iedere reservist bij aanstelling, als dat nodig is, een initiële opleiding om de noodzakelijke militaire vaardigheden te verkrijgen. In de voorbereiding worden aanvullende opleidingen aangeboden als de missie dat vereist. De missiegerichte opleidingscyclus voor de uitzending zal voor de reservist hetzelfde zijn als voor de beroeps.

Reservistenbestanden	Huidige inzet	Toekomstige inzet
Reservisten Specifieke Deskundigheid	Uitzendingen Nationale taken	Uitzendingen Nationale taken Back fill
Reservisten Militaire Taken	Nationale taken	Nationale taken Uitzendingen Back fill
Vrij Indeelbaar Reservistenbestand	Niet van toepassing	Plaatsing in Flexpool voor: Uitzendingen Back fill

EIGEN OPERATIONEEL COMMANDO

Reservisten zullen in de toekomst deel blijven uitmaken van hun eigen operationeel commando, los van de vraag of ze zijn ingedeeld bij het reguliere bestand, de Flexpool of het vrij indeelbare bestand. Defensie onderkent dat reservisten eraan hechten om de band met de eigen eenheid te onderhouden. Bovendien maakt het de personeelszorg voor de reservist voor, tijdens en na uitzendingen makkelijker.

EMPLOYER SUPPORT

Een belangrijke randvoorwaarde voor de inzet van reservisten is de instemming van de civiele werkgever. De werkgever is 'zijn' reservist nu ongeveer drie maanden kwijt als die wordt uitgezonden (twee maanden uitzending en een maand opwerken en afwickelen).

De staatssecretaris is van mening dat de effectiviteit van de reservisteninzet groter is bij een inzet van drie maanden.

Bijkomende voordelen zijn minder beslag van de opleidings- en trainingscapaciteit en minder rotaties in het inzetgebied.

Om de civiele werkgever te verleiden zijn personeel beschikbaar te stellen voor uitzendingen neemt defensie een aantal maatregelen. Ten eerste wordt de werkgever gewezen op de meerwaarde van de militaire ervaring voor diens bedrijf. Daarnaast geeft de werkgever uiting aan zijn maatschappelijke betrokkenheid door een werknemer af te staan voor een uitzending. Goede communicatie met de werkgever wordt daarbij als cruciaal gezien, niet alleen bij een op handen zijnde uitzending, maar ook daarbuiten. De eerste gedachten gaan uit naar een website en een informatienummer. Defensie werkt dit nog uit in een communicatieplan.

Een niet onbelangrijke factor van invloed zijn de kosten die voor een werkgever verbonden zijn aan het uitzenden van werknemers. Defensie neemt in elk geval de salariskosten op zich (exclusief pensioenkosten, die blijven voor de civiele werkgever). Er wordt vanuit gegaan dat bij een afwezigheid van de werknemer van minder dan drie maanden er geen vervanger wordt ingehuurd. Dat levert dus ook geen extra salariskosten op. Defensie komt de werkgever extra tegemoet als bij een afwezigheid van de werknemer van meer dan drie maanden een vervanger wordt ingehuurd door de werkgever. Om de administratieve last zoveel mogelijk beperkt te houden, wordt deze

tegemoetkoming generiek uitgekeerd in de vorm van een vaste vergoeding van 50 euro per werkdag over de gehele periode. Dat bedrag is gebaseerd op een verondersteld jaarsalaris van 50.000 euro en komt daarmee op een vergoeding van 25% van de salariskosten van de back fill, die de civiele werkgever moet organiseren.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De maatregelen die in de reservistennota 2009 worden aangekondigd kosten naar schatting in totaal 6,4 miljoen euro per jaar. 3,9 miljoen daarvan komen voor rekening van de extra inzet van reservisten bij uitzendingen, de back fill en de Flexpool. Employer support kosten naar schatting 2,5 miljoen euro. Het communicatieplan vergt een eenmalige investering van een half miljoen. Dit geld komt er niet bij, maar moet gevonden worden binnen de defensiebegroting.

HOE VERDER?

In de komende periode worden de aangekondigde maatregelen verder uitgewerkt. De staatssecretaris verbindt hieraan geen concrete tijdsperiode, maar kondigt wel aan de resultaten van dit beleid over twee jaar te evalueren als basis voor volgende stappen in het reservistenbeleid.

Meer lezen? Het Kamerstuk (31700X nr. 79) met de brief van de staatssecretaris is te downloaden van parlando.sdu.nl.

CIOR AANGELEGENHEDEN

Het Nederlandse Voorzitterschap van CIOR is op dit moment erg druk met de voorbereidingen van de jaarlijkse Wintermeeting die in februari in Brussel zal plaatsvinden. Op de agenda staat o.a. het jaarverslag en de daarbij behorende financiële stukken. ASG Finance (Penningmeester) maj Marc Daverveldt, tevens algemeen secretaris van de KVNRO, heeft de betreffende stukken nog in orde gemaakt en is daarna naar Uruzgan afgereisd. Nu is het de taak van zijn plaatsvervanger, maj Adriaan van den Dries, om de stukken toe te lichten aan het internationale gezelschap. Er zullen wel wat vragen komen, want in de laatste paar maanden van het Canadese Voorzitterschap (dat aan het onze vooraf ging) zijn er wat onvoorziene tegenvallers ontstaan. Gelukkig is voor alles wel een goede verklaring te vinden, maar het zou toch leuker zijn geweest als het resultaat dichter bij de oorspronkelijke begroting was uitgekomen.

MONUMENT

Verder is de wintermeeting een werkcongres waar de plannen voor het komende jaar zullen worden uitgewerkt en nieuwe projecten zullen worden aangepakt. Bijzonder is dat er op het terrein van het NAVO Hoofdkwartier een monument zal worden onthuld dat moet herinneren aan het feit dat CIOR 60 jaar bestaat. Deze onthulling zal plaats gaan vinden op de eerste dag van de Wintermeeting: donderdag 19 februari.

DEFENSIEKRANT

De CIOR-President, tevens algemeen voorzitter van de KVN-

RO, lkol Willem Verheijen heeft prominent gefigureerd in de Defensiekrant van 22 januari 2009. Daarmee is de naamsbekendheid van CIOR in eigen land natuurlijk flink toegenomen. Een aantal CIOR speerpunten is daarbij over het voetlicht gekomen zoals de Civilian Skills Database, Employer Support en Werving en Behoud (recruitment and retainment).

WINTERMEETING

Voorafgaand aan de Wintermeeting zal de CIOR-President nog 2 Briefings verzorgen: de eerste aan het Military Committee van de NAVO (waarin alle NAVO-lidstaten op 3-sterren niveau zijn vertegenwoordigd), de tweede aan de NRFC (waarin de Inspecteurs Reserve-Personeel van alle NAVO-lidstaten zitting hebben).

Al met al hebben we dus een drukke periode voor de boeg.

Lkol Arthur Bolder
Secretary General CIOR

STOP MET POLDEREN!

NU GAAN WE HET OP DE MILITAIRE MANIER AANPAKKEN

OVER DE WAARDE VAN DE MILITAIRE DOCTRINE VOOR RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING

Na oefening Waterproef in november vorig jaar sprak minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken het voornemen uit de landelijke rampenbestrijding strakker te organiseren. Polderen past niet bij rampenbestrijding en daarom moet er een bevelsstructuur komen die lijkt op de manier waarop militairen problemen aanpakken. Rampenbestrijding wordt een soort militaire operatie.

In het vorige nummer van de RO is uitgebreid verslag gedaan over de inzet van reservisten bij deze oefening. Ook bij het KVNRO-symposium over de Waarde van de Reservist bij Rampenbestrijding en Crisisbeheersing werd Waterproef aangehaald. Vooral de uitspraken van Minister ter Horst waren aanleiding voor een gevoel van erkenning over de militaire manier van doen. Een goede gelegenheid om eens na te gaan hoe het ook al weer zit met die militaire manier van doen.

Het is namelijk niet voor het eerst dat de roep om een meer militaire aanpak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing klinkt. Veel civiele spelers in het veiligheidsveld hebben wel een idee hoe die militaire aanpak eruitziet: top-down command and control. Alle betrokkenen zijn daarbij in één structuur ondergebracht en als de opperbevelhebber een bevel uitvaardigt voert iedereen het op alle niveaus correct uit. Dat lijkt voor rampen en crises een aantrekkelijk alternatief. Die vertonen immers grote overeenkomsten met 'militaire' omstandigheden. Er is sprake van chaos en onzekerheid.

DE ALWETENDE GENERAAL

Echter, de top-down benadering bij rampen en crises werkt niet in de militaire context en al helemaal niet in de civiele sector, zo betoogde professor Ira Helsloot (hoogleraar Crisisbeheersing en Fysieke Veiligheid, VU, Amsterdam) in zijn oratie over symboliek in het fysieke veiligheidsbeleid (2007: De symboliek voorbij, Den Haag, Boom Juridische uitgevers). Helsloot stelt hierin dat een van de kernwaarden van bestuurders en veiligheidsprofessionals bij crises het behoud van het vertrouwen van het publiek is. Als dat publiek het vertrouwen verliest, zou het namelijk wel eens een geheel eigen, oncontroleerbare koers kunnen gaan varen; en dat wordt onwenselijk geacht.

Om het vertrouwen van het publiek te behouden verricht de overheid desnoods symbolische handelingen en rituelen. Een van de voornaamste symbolen die de overheid tijdens een ramp

of crisis hanteert, is de gedachte dat een top-down aangestuurd leger van overheidsdienaren de crisis beheerst. En dat leger kan alleen functioneren onder leiding van een 'alwetende generaal' die op basis van volledige informatie afgewogen en rationele besluiten kan nemen. Maar dat is een illusie. In de praktijk blijkt dat operationeel leidinggevend onder tijdsdruk en op basis van onvolledige informatie op intuïtie moeten besluiten. Ze nemen de informatie die zich aandient op, vergelijken die met een situatie die ze eerder hebben meegemaakt, bijvoorbeeld in een oefening, en doen wat ze in die eerdere situatie ook deden. Strategische besluitvormers op de hoogste niveaus blijken de werkelijkheid zelfs zodanig te herdefiniëren, dat deze past in hun persoonlijke visie op de wereld. Ze nemen dus besluiten op basis van een zelf geconstrueerde werkelijkheid, die helemaal niet hoeft te lijken op wat er echt aan de hand is.

HELDERE REGIE EN RUIMTE IN DE ORGANISATIE

Helsloots denkbeeldig leger van overheidsdienaren onder aansturing van een alwetende generaal vereist ook dat alle betrokken organisaties in één centraal aangestuurde structuur worden ondergebracht. Voor de zeldzame gelegenheid dat zich een crisis voordoet moeten al die organisaties inclusief hun werkwijzen en procedures geharmoniseerd worden, anders werkt het niet.

Professor Berkhout (hoogleraar innovatie, TU Delft) stelde tijdens het Captains Diner Veiligheid in Rotterdam, op 4 december 2008, dat het harmoniseren van organisaties juist onwenselijk is en zelfs contraproductief werkt. Het is een ontkenning van hun verleden en dat leidt tot een naar binnen gerichte blik en fixatie op de eigen taken. En dat terwijl juist samengewerkt moet worden. Daarnaast stelde de professor vast dat bestuurlijk Nederland een sterke focus heeft op procedures en nauwelijks op het eindresultaat, omdat vaak onduidelijk is waar men heen wil of moet.

De oplossing moet volgens Berkhout daarom ook niet gezocht worden in het harmoniseren van organisaties en het gelijk trekken van procedures, maar in het ontwikkelen van wendbare organisaties die naar buiten gericht zijn, elkaar de bal toe willen spelen en een gemeenschappelijk raamwerk voor hun handelen hebben. Een richtinggevend toekomstbeeld is hierbij een voorwaarde, net als het standaardiseren van de koppelingen tussen de organisaties. Je hoeft niet hetzelfde te zijn, als je elkaar maar kunt vinden en begrijpen. Samengevat zegt Berkhout dat op bestuurlijk-organisatorisch gebied in crisisbeheersing twee zaken van belang zijn: een heldere regie en ruimte in de organisatie.

Hoe kunnen bovenstaande bevindingen verenigd worden met een militaire aanpak, van crisisbeheersing? De militairen hanteren immers juist de strakke top-down command and control benadering; bevel is bevel bijna. Althans, dat is een wijdverbreid idee. Bij nadere beschouwing van de doctrine van de Nederlandse krijgsmacht blijkt dit idee niet helemaal te kloppen.

OPDRACHTGERICHTE COMMANDOVOERING

De Nederlandse Defensie Doctrine uit 2005 beschrijft de grondbeginselen, uitgangspunten en randvoorwaarden voor

NDD Kaft

militaire operaties en vormt zo het gemeenschappelijk raamwerk voor het denken en handelen binnen de krijgsmacht. Een van de grondbeginselen uit de doctrine is 'eenheid van inspanning'. Dat wil zeggen dat alle middelen en activiteiten die voor één doel worden ingezet op elkaar afgestemd zijn. Dit vereist een gezamenlijk doel, een heldere afbakening van verantwoordelijkheden, op elkaar afgestemde procedures en begrip voor elkaars capaciteiten en beperkingen.

Om 'eenheid van inspanning' te verzekeren gaan onze strijdkrachten uit van het leidende principe van 'opdrachtgerichte commandovoering'. De essentie daarvan is dat de hoogste commandant in zijn bevel duidelijk maakt wat het oogmerk van zijn opdracht is en welk effect hij met de operatie wil bereiken. Alle onderliggende niveaus richten zich op dit oogmerk bij het uitwerken van de opdracht. Dit principe werd al begin negentiende eeuw als 'Auftragstaktik' ingevoerd in het Pruisische leger. Na de vreselijke nederlaag in 1806 tegen Napoleon drong daar het besef door dat de generaal de werkelijke situatie aan het front nauwelijks kan overzien, laat staan er zinnige bevelen over uit kan vaardigen. De generaal moest niet langer gedetailleerde orders over de slagorde uitgeven, maar het te bereiken doel duidelijk maken, de grote lijn van de operatie schetsen en zijn ondergeschikten vrijheid van handelen geven. De uitvoering was aan de lagere commandanten, die afhankelijk van de situatie ter plaatse beslissen wat de beste actie is, als die maar dienstbaar is aan het te bereiken doel en past in de grote lijn. Eenheid van inspanning is ook hier het grondbeginsel.

De twee belangrijkste voorwaarden voor 'opdrachtgerichte commandovoering' zijn eenhoofdige leiding en ondubbelzinnige bevelslijnen, waarin taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk zijn vastgelegd en desnoods kunnen worden afgedwongen. De doctrine gaat daarbij uit van decentralisatie van bevoegdheden. Zoals de Pruisen al vastgesteld hadden: hoe veranderlijker en dus chaotischer de omstandigheden, hoe lager het niveau van besluitvorming moet zijn. Dat betekent veel vrijheid van handelen voor lagere commandanten, maar het ontslaat de hogere commandant niet van zijn eindverantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen handelen als dat van zijn ondergeschikten. Hij moet de uitvoering van de operatie daarom wel volgen, maar pas ingrijpen als hij niet anders kan.

Commandovoering in actie Foto: Erik Klaver

DE WAARDE VAN DE MILITAIRE AANPAK

De waarde van de militaire aanpak zit dus in de combinatie van een gezamenlijk raamwerk voor het handelen en besluitvorming op een zo laag mogelijk niveau. Zo bezien kan de militaire benaderingswijze de overheid helpen Helsloots symbool van het centraal aangestuurde leger van overheidsdiensten terzijde te leggen.

Die benaderingswijze is in de Strategie Nationale Veiligheid (SNV) van het Kabinet grotendeels terug te vinden. De benadering die de SNV kiest, heeft ook een duidelijke militaire herkomst. Dr. Marcel de Haas (senior onderzoeker, Clingendael) laat zien dat de drie fasen uit de werkwijze van de SNV (dreigingsanalyse, strategische planning en opvolging) overeen komen met die uit de Nederlandse Defensie Doctrine. Hetzelfde geldt voor de beginselen van regie en aansturing, die erop gericht zijn eenheid van inspanning te bevorderen: unité de doctrine, eenhoofdige leiding, heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden, afgestemde besluitvormingsprocedures, synchronisatie van planvorming, een gemeenschappelijke communicatiestrategie en een multidisciplinaire benadering (M. de Haas – 2007: From Defence Doctrine to National Security Strategy. The case in the Netherlands. In: Strategic Review for Southern Africa, november 2007).

GEDECENTRALISEERDE EENHEIDSTAAT

Wijkt 'opdrachtgerichte commandovoering' dan zo af van wat in bestuurlijk Nederland gebruikelijk is? Decentralisatie van bevoegdheden zit al sinds Thorbecke in de staatsinrichting ingebakken: Nederland is een gedecentraliseerde eenheidsstaat. Alle bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk belegd, tenzij er een reden is om dat niet te doen. Bij de meeste van die gedecentraliseerde bevoegdheden hoort ook een zogenaamde aanwijzingsbevoegdheid van een hoger niveau, bijvoorbeeld de commissaris van de Koningin of een minister. Aanwijzing is een juridisch woord voor bevel. In de huidige 'crisiswet', de Wet rampen en zware ongevallen, was dit ook het uitgangspunt en dat blijft het ook voor diens opvolger, de Wet veiligheidsregio's.

Het moge duidelijk zijn dat de militaire aanpak minder rigide is dan soms wordt verondersteld en dat hij niet wezenlijk afwijkt van het kabinetsbeleid voor de aansturing van rampen en crises. Voor het slagen van die aanpak is het wel belangrijk dat alle betrokkenen op alle niveaus de onderliggende principes kennen, accepteren en er consequent naar handelen. Maar zo ver zijn we nog niet. Het gaat bij rampen en crises in dit land vaak fout op dit punt, zo blijkt uit vrijwel alle evaluatierapporten over incidenten die zich in het verleden hebben afgespeeld. Hier kan de structurele aanwezigheid van (reserve)officieren in de veiligheidsregio's wellicht een heilzaam effect hebben. Zij zijn immers bekend met de principes van 'opdrachtgerichte commandovoering'. En mits met enig tact bejegend, laten de meeste civilisten zich vroeg of laat wel van het nut en belang hiervan overtuigen.

Maj. Erik Klaver
Officier Veiligheidsregio (R), RMC-West, Haaglanden

NB: Dit is een bewerking van een artikel dat de auteur eerder publiceerde in nummer 01-2009 van het Magazine Nationale Veiligheid en Crisisbeheersing, een uitgave van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

KRIJGSMACHTIG INTERESSANT...

HET LEGERMUSEUM TE DELFT

In 2013, wanneer het Legermuseum 100 jaar bestaat, opent het naar verwachting de deuren van het nieuwe onderkomen in Soesterberg. Door samensmelting met het Militaire Luchtvaartmuseum ontstaat een nieuwe, multifunctionele en interactieve presentatie van de krijgsmacht op een prachtige locatie. De collectie van beide musea zal dan nog meer tot zijn recht komen. Het Legermuseum zoals dat nu bestaat houdt op met bestaan. Reden temeer om aandacht te besteden aan de ontwikkeling van een collectiemuseum naar een publieksmuseum.

Het Legermuseum hecht grote waarde aan het betrekken van de bezoekers bij de activiteiten die het museum organiseert. Niet alleen de vaste opstelling maar ook de wisseltonstellingen, evenementen als Bevrijdingsdag, workshops, lezingen en activiteiten elders, zoals op de Open Dagen van de KL versterken de band met de bezoeker.

DE GESCHIEDENIS VAN HET LEGERMUSEUM

BREDE COLLECTIE

Het Legermuseum biedt met zijn brede collectie militaire gebruiksvoorwerpen en kunstuitingen een overzicht van de militaire geschiedenis sinds de prehistorie tot aan heden. Het is ontstaan uit de grote privéverzameling van F.A. Hoefler (1850-1938). Om zijn her en der verspreide collectie een waardig onderdak te verschaffen en toegankelijk te maken voor het publiek betrok hij kasteel De Doorwerth, gelegen in de uiterwaarden van de Rijn vlakbij Arnhem. Prins Hendrik gaf het de naam Nederlandsch Artillerie Museum en verrichtte op 5 augustus 1913 de officiële opening. Gaandeweg kon Hoefler de lasten voor onderhoud aan het kasteel en de verzameling niet meer alleen opbrengen. Het lukte hem niet om van het museum een rijksmuseum te maken, maar het werd wel in 1921 in de organisatie van het ministerie van Oorlog opgenomen en ondergebracht bij de Generale Staf. De minister bleek met deze constructie minder gelukkig en in 1928 bracht men de collectie onder in een stichting met de naam Het Nederlandsch Legermuseum. Hoefler werd voorzitter van het bestuur en bleef daarbij museumdirecteur, tot aan zijn dood in 1938.

Detail van een vuursteenpistool uit de 18e eeuw (foto Casper van Bruggen)

Kasteel De Doorwerth bleek allengs te klein voor de steeds verder uitbreidende collectie. Grote objecten, zoals karren, wagens en geschut, stonden noodgedwongen op de binnenplaats en op de aarden wallen rondom het kasteel, waar ze zeer te lijden hadden onder de weersomstandigheden, geen ideale situatie. Aan het einde van de dertiger jaren rijpte dan ook het plan om het museum elders onder te brengen. In 1940 werd besloten te verhuizen naar Leiden, waar inmiddels het voormalige Pesthuis was aangekocht. Na een periode van opbouw en inrichting werd het museum in Leiden in 1956 voor publiek geopend. De stichting had een jaar eerder haar naam gewijzigd in Het Nederlands Leger- en Wapenmuseum Generaal Hoefler.

Deel van de opstelling op de tweede verdieping waar de vaste opstelling van het museum begint met de Romeinen en middeleeuwen (foto Marius van Leeuwen)

NAAR DELFT

Eind 1959 kreeg het museum ook de beschikking over een zeventiende-eeuws gebouwencomplex te Delft. In dit Armamentarium was door het ministerie van Defensie allerlei oorlogsmateriaal bijeengebracht, voornamelijk munitie en geschut, in 1945 door de Duitsers in Nederland achtergelaten. Zo had het museum nu dus vestigingen in Leiden en Delft, een onpraktische situatie. Besloten werd op termijn geheel te verhuizen naar Delft. Er volgde een radicaal programma van restauratie en renovatie, dat acht jaar duurde. Elders in de stad werden de op de Paardenmarkt aanwezige defensiegebouwen summier ingericht als depot. In 1986 verrichtte de minister van Defensie in aanwezigheid van Z.K.H. Prins Bernhard de opening van de benedenverdieping van het museum. In 1989 opende H.M. Koningin Beatrix de tentoonstelling Oranje op de bres, waarmee de openstelling van het gehele museum een feit werd.

HET HUIDIGE LEGERMUSEUM

Het Legermuseum is gevestigd op een unieke plaats in Nederland: het Armamentarium in Delft. Dit is al sinds de 17e eeuw opslagplaats voor militair materiaal. Nu vormt deze monumentale locatie de bijzondere omlijsting voor de meer dan 400.000 objecten omvattende rijkscollectie militaire geschiedenis: van tanks en harnassen tot uniformen en vaandels, en van schilderingen en vuurwapens tot oude drukken en duizenden foto's.

Het museum geeft met achtergrondverhalen en persoonlijke belevenissen perspectief aan de militaire geschiedenis van ons land. Het verhaal begint bij de Romeinen en trekt langs de middeleeuwen, Tachtigjarige Oorlog, de beide wereldoorlogen naar de vredesmissies van tegenwoordig. Oorlog en vrede, geschiedenis en actualiteit, ontroerende verhalen en kleurrijke tradities maken het Legermuseum tot een krijgsmachtig interessante ervaring!

Het huidige museumgebouw in Delft, het Armamentarium (foto Marius van Leeuwen)

OOK VOOR KINDEREN

Speciaal voor kinderen in de basisschoolleeftijd is de tentoonstelling Maurits en het oranje geheim ingericht: Prins Maurits leidt de jonge bezoekers door de tijd van de Tachtigjarige Oorlog. De wat oudere bezoekers worden aan het denken gezet in *Onder vuur*, militaire dilemma's. In deze interactieve presentatie kan men zelf keuzes maken: wat zou je doen wanneer je als militair op missie voor onmogelijke keuzes wordt gesteld? De gloednieuwe Actie Zone leidt jong en oud in drie kwartier op van groentje tot generaal; een uitdaging voor iedere bezoeker.

Ook jonge bezoekers vermaken zich uitstekend in het museum, zo kunnen zij hun vaardigheden testen in de Actie Zone (foto Mike Bink)

Naast deze vaste onderdelen van de presentatie richt het museum ieder jaar ook een aantal wisseltentoonstellingen in, over zeer uiteenlopende onderwerpen, van kruisbogen tot Veteranenkunst en van Special Forces tot Dappere dieren.

De tentoonstelling *Dappere dieren*, nog te zien tot en met 13 april 2009 (foto Casper van Bruggen)

Omdat het museum maar ruimte biedt aan een klein deel van de uitgebreide en veelomvattende collectie is op de website een schat aan informatie te vinden, die steeds wordt uitgebreid en aangevuld. Zo kunt u zoeken in de collectie en objecten bekijken die niet permanent in het museum te zien zijn. In het Collectie Informatie Centrum kunt u bovendien op afspraak de grootste militair-historische bibliotheek van Nederland raadplegen.

Fransen sjako model 1810 met sjakoplaat van het 124e regiment Infanterie van linie, met pluim (foto Casper van Bruggen)

Het museum verzorgt rondleidingen, kinderfeestjes, onderwijsprogramma's voor diverse leeftijden, workshops en activiteiten in weekenden en schoolvakanties en is bovendien te huur voor uw eigen activiteiten, receptie of vergadering.

Alle actuele informatie is te vinden op www.legermuseum.nl.

OPERATIE LOURDES, VIJFTIG JAAR MILITAIRE BEDEVAART 1958-2008 MEDEDELINGEN

In het evenementencentrum van de Marine Kazerne Amsterdam zijn op vrijdag 9 januari de eerste exemplaren van het Jubileumboek ter ere van het 50-jarig bestaan van de Stichting Militaire Lourdes Bedevaart (SMLB) uitgereikt.

Het boek (ISBN/EAN 978-90-9023773-2) van de hand van auteur Dr. C.M. (Kees) Schulten bevat naast saillante details uit de 50-jarige historie, tientallen foto's die de ontwikkeling van de Militaire Lourdesbedevaart in beeld brengen. Als bijlagen ingevoegde overzichten met bijvoorbeeld de aantallen deelnemers, bestuursvoorzitters en bestuursleden door de jaren heen, zorgen daarbij voor extra interessante informatie.

De voorzitter van de SMLB, Kapitein ter Zee Franc Marcus, overhandigde de eerste in oblongformaat uitgevoerde boekwerken aan Krijgsmachtbisschop Mgr. Dr. Jozef Punt en de Hoofddirecteur Personeel Krijgsmacht lgen Hans Leij. De 304 deelnemers aan de 50e militaire bedevaart in 2008 krijgen het boek met de titel "Operatie Lourdes Vijftig jaar Militaire Bedevaart 1958-2008" als herinneringsgeschenk thuisgezonden.

LUITENANT-KOLONEL TIT. WIM VAN DONSELAAR

Generaal Leij had, zo bleek na de uitreiking, de tocht naar Amsterdam nog om een andere reden ondernomen. Op voordracht van voormalig stichtingsvoorzitter (1988-1991) lkol b.d. Jan Verharen overhandigde Leij de bij de rang van luitenant-kolonel behorende onderscheidingstekens aan majoor b.d. W.G. van Donselaar (76) die zich 50 jaar, waarvan de langste tijd als penningmeester, voor de stichting had ingezet. De bevordering tot luitenant-kolonel titulair b.d. werd door Wim van Donselaar en zijn echtgenote Geertje bijzonder op prijs gesteld.

VIERDAAGSE VAN NIJMEGEN: LOOP OOK MEE!

De Vierdaagse van Nijmegen is het grootste meerdaagse wandelevenement ter wereld en wordt altijd gehouden in de derde week van juli. Eigenlijk zou ieder militair dat toch eens in zijn of haar Active carrière dat mee moeten maken. Voor actieve reservisten bestaat de mogelijkheid om in het detachement van de Nederlandse Reservisten Federatie Krijgsmacht mee te doen aan de Vierdaagse. U wordt geleverd op de tijdelijke kazerne Heumensoord. Slapen, eten en medische verzorging zijn geregeld en u start naast de legeringstent. Training is uw eigen verantwoordelijkheid er is een gezamenlijk trainingmoment op zaterdag 21 juni. Beide reservisten verenigingen AVRМ en KVNRO hebben samen het NRFK-detachement waarin u graag uitgenodigd wordt om deel te nemen. RMC-west is traditioneel goed vertegenwoordigd in het reservisten detachement van de Nederlandse Reservisten Federatie Krijgsmacht: u loopt niet alleen!

Start van het NRFK-detachment 2008 voor de laatste kilometers naar Heumensoord

U kunt zich voor deelname opgeven bij:

Lt-kol Herman Steendam

Cdt 4daagse det NRFK

tel 0654643043

ANDERE LOKATIE KVNRO-GOLFDAG 19 JUNI 2009

De KVNRO-golfdag 2009 vindt in tegenstelling tot een eerder bericht in de RO niet plaats op de UK vliegbasis Brüggen (D) maar op de golfbaan van Landgoed Bergvliet, Salesdreef 2, 4904 SW Oosterhout, Noord-Brabant. Voor route en info: www.landgoedbergvliet.nl

Overige bijzonderheden:

Datum/tijd: Vrijdag 19 juni 2009, vanaf 11.30 uur ontvangst
Programma: Als gebruikelijk, afslag 1e flight om 13.00 uur.

De uitnodiging tot inschrijving volgt in een latere editie van de RO.

GENEESKUNDIGE VERZORGING IN DE NEDERLANDSE KRIJGSMACHT KORT NA DE OORLOG

EEN PERSOONLIJK VERSLAG VAN EEN ANDERE TIJD

In het vorige nummer van de Reserve Officier schreef kolonel-arts Henny uitgebreid over de geschiedenis van de geneeskundige dienst vanaf 1971. In die tijd kwamen de jonge artsen op in dienst, kregen een opleiding van amper twee maanden, die vooral uit voetballen bestond en vervolgens waren ze verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg binnen het leger. Er bestonden onder de artsen in die tijd grote twijfels of het geneeskundige systeem onder oorlogsomstandigheden wel zou functioneren. Dat had men immers sinds de inzet in Nieuw Guinea niet meer kunnen testen.

De arts S. Lelie begon in 1946 aan de studie Geneeskunde en ook hij werd onder de wapenen geroepen. Dat het het er in die tijd wel anders aan toeging dan in de jaren '70 blijkt uit het verhaal waar Lelie ons deelgenoot van maakte. In dit nummer het eerste deel van de ervaringen van deze arts en oud-inspecteur van de Volksgezondheid.

“Welnu - ik zelf begon met de studie geneeskunde in 1946. Voor wat betreft de militaire dienstplicht, vielen de - mannelijke - medische studenten onder een speciale regeling die er op neerkwam, dat men na het propedeutisch examen werd opgeroepen voor de eerste oefening gedurende een periode van drie maanden – de primary training – en vervolgens wederom na het met goed gevolg afleggen van het kandidaatsexamen. De resterende militaire diensttijd werd ten slotte vervuld na het artsexamen. Naar ik mij meen te herinneren, was er voorts een speciaal bureau van het Ministerie van Defensie, gevestigd in Utrecht, alwaar een militaire functionaris zorgvuldig de studie resultaten van de studenten aan de diverse Medische Faculteiten in het oog hield. Bij een eventueel herexamen, of wanneer men gezakt was voor een bepaalde tijdsduur, dan moest men bij deze militair te biecht, teneinde onder de ‘medische regeling’ te kunnen blijven vallen. Voor die eerste oefening werden wij opgeroepen in 1947 en ingedeeld bij een bepaalde militaire Infanterie eenheid – of een aantal van ons ook wel bij de Stoottroepen in Assen. Voorts werden de studenten niet bij elkaar gelaten – maar wij werden integendeel individueel verdeeld over het gehele regiment. Aldus werd ik zelf – als enige student in mijn peloton – tezamen met jeugdige bouwvakkers en andere ambachtslieden - ingedeeld bij het 2 R.I.- in de Kraayenhof Kazerne in Nijmegen.

TWEDE POLITIONELE ACTIE

Dit geschiedde ten tijde van de Tweede Politionele Actie in het voormalige Ned. Oost-Indië – zodat die rekrutenperiode uitermate pittig genoemd kon worden – aangezien ons onderdeel namelijk werd opgeleid met het doel, om na de primary training aan die politionele actie deel te gaan nemen. Uit de destijds gegeven lessen in de Maleise taal herinner ik mij zelfs nu nog enkele woorden – terwijl wij daarentegen het onderricht in bajonetvechten met gemengde gevoelens beoefenden.

Aangezien een deel van het kader trouwens nog actief had deelgenomen aan de invasie en de daarna gevoerde bevrijdingsgevechten – waren deze onderofficieren bepaald niet kleinzerig ten opzichte van de aan hen toevertrouwde rekruten. Met enig leedvermaak memoreerden zij tegenover ons dan ook nogal eens het percentage slachtoffers, als gevolg van hun toenmalige oefeningen ten tijde van de oorlog.

DORSTPROEF

Een andere penitentie werd gevormd door de zogeheten dorstproef – welke diende ter voorbereiding op de omstandigheden in de tropen. Deze bestond uit een dag intensieve velddienst – met veelvuldig beoefenen van de tijgersluisgang - zonder drinken. Zo’n dorstproef was in die bloedhete zomer van 1947 inderdaad zeker geen pretje. Overigens zou in de huidige tijd de vraag denkbaar zijn – of een dergelijke proef medisch verantwoord te noemen zou zijn.

Voorts was er een uitermate doeltreffende stok achter de deur – aangezien slabakken met de medische studie onverbiddelelijk tot gevolg had, dat men dan niet meer onder die speciale regeling viel – en derhalve na afloop van die eerste drie maanden, niet afzwaaide – maar tezamen met het militaire onderdeel met een troepentransportschip, zoals bij voorbeeld de Grote Beer, of de Waterman ingescheept werd naar Ned. Oost-Indië.

HET OVERSTEKEN VAN HET RIVIERTJE DE EEM

Na het afleggen van het kandidaats examen werd ik ten tweede maal opgeroepen, dit keer naar Amersfoort, bij het onderdeel Geneeskundige Troepen – wederom voor een beperkte periode – waarbij de opleiding een vervolg kreeg. Maar ook hier werd aan bepaalde, zuiver militaire, vaardigheden de nodige aandacht besteed. Zo herinner ik mij levendig het beoefenen van het oversteken van het riviertje de Eem zonder vaarttuig – maar met behulp van primitieve spullen, zoals een paar met stro gevulde gas capes, of een soort vlot van aan elkaar gebonden brancards. Uiteraard tuimelde daarbij meer dan eens een deelnemer in het water – vertwijfeld pogend zijn geweer boven water te houden.

Ook werd er een paar dagen op bivak te velde gegaan – met des morgens slechts één helm vol water voor een kattenwasje, scheren en ook nog tanden poetsen. Bij het afzwaaien werd men dan fictief bevorderd tot de rang van sergeant.”

In de volgende Reserve Officier het slot van deze geschiedenis.

Helaas had de heer Lelie geen foto's meer van vroeger. Gelukkig bestaat de traditie van brancardvloten bouwen nog steeds bij de Geneeskundige dienst (Foto: Erik Klaver)

KONGSBERG

NASAMIS

- the Surface Launched AMRAAM Air Defence System

- In delivery as part of RNLA FGBADS
- In operational use in several NATO countries
- More than 30 000 hours in continued active mission operations
- More than 100 ground launched live firings performed
- World leading BMC4I system
- Designed for growth - control of indigenous and future sensors and effectors

WORLD CLASS – through people, technology and dedication

Kongsberg Defence & Aerospace AS
P.O.Box 1003 - N-3601 Kongsberg - Norway
Phone: +47 32 28 82 00 - Fax: +47 32 28 86 20
E-mail: office.kda@kongsberg.com
www.kongsberg.com

Represented in The Netherlands by
PRODAS DEFENCE & SECURITY
- The Hague. 070-750 8320

ERKENNING VOOR HOME-BASE SUPPORT

STAATSECRETARIS REIKT OORKONDES UIT

Apeldoorn – Na een intensieve voorbereiding zijn de activiteiten van de St. PIT (Protestants Interkerkelijk Thuisfront) en de St. Pro Rege dit nieuwe jaar samengegaan in de nieuwe organisatie Home-Base Support. Op 9 januari is Home-Base Support met een nieuwjaarsbijeenkomst officieel gelanceerd. Tijdens deze bijeenkomst reikte de heer drs. Jack de Vries, staatssecretaris van het Ministerie van Defensie oorkondes en speldjes uit aan een achttal Home-Base Support-medewerkers die op missie zijn geweest en afzwaaien. Deze medewerkers hebben een bijdrage geleverd aan het welzijn van Nederlandse militairen in binnen- en buitenland in de welbekende ECHOS Homes.

Home-Base Support is een onafhankelijke non-profit organisatie die ontstaan is uit en - gedeeltelijk afhankelijk is van - betrokken burgers en kerken, die sinds vele jaren financiële steun geven aan haar werk. Home-Base Support exploiteert de ECHOS Homes wereldwijd. Dit zijn militaire tehuizen waar militairen en burgers die betrokken zijn bij de krijgsmacht elkaar kunnen ontmoeten ongeacht nationaliteit, ras, religie, rang en stand. De Homes zijn gezellige onderkomens waar militairen zich kunnen ontspannen; een kaartje leggen met collega-militairen, een biertje drinken en wat eten, biljarten, internetten, een film kijken of een boek/tijdschrift lezen. Juist als je op uitzending bent in een oorlogsgebied is het aangenaam dat er ook een locatie is voor ontspanning. Door het samengaan van PIT en Pro Rege in Home-Base Support wordt de welzijnsorganisatie verbreed en kan de militair nog meer genieten van de gastvrijheid die geboden wordt. De corebusiness blijft namelijk de militairen een 'thuisbasis' bieden waar ze een stuk support in persoonlijke zin, met aandacht voor lichaam, ziel en geest kunnen vinden. Het blijft belangrijk dat een militair zich samen met anderen 'thuis' kan voelen. De acht Home-Base Support-medewerkers hebben een belangrijke bijdrage geleverd met het bieden van geborgenheid en gezelligheid van 'thuis'. Militairen die op missie zijn geweest krijgen een onderscheiding in de vorm van een medaille. De medewerkers van Home-Base Support die op dezelfde missie zijn geweest krijgen de onderscheiding in de vorm van een oorkonde en speldje. Zij hebben weliswaar geen 'oorlogstaak' maar een 'gastheer/vrouwtaak'. Ook zij moeten evengoed hun thuisfront missen als zij op missie zijn.

Voor aanvullende informatie: neem contact op met: Mirjam Jager, Hoofd Communicatie, Telefoon: 055 – 35 75 650, e-mail: info@home-basesupport.net

Staatssecretaris De Vries en de beloonde Home-Base Support-medewerkers. (Foto: Home-base support)

MEDEDELINGEN

REÜNIE IFOR: 27 MAART 2009

De Identiteitsgroep Vredesmachten, onderdeel van de Bond van Wapenbroeders, organiseert op vrijdag 27 maart 2009 een reünie voor (ex) militairen die uitgezonden zijn geweest met de operatie IFOR. U wordt van harte uitgenodigd deze reünie bij te wonen. Dat ook de partners welkom zijn spreekt voor zich. De reünie zal worden gehouden op de voormalige Vliegbasis Soesterberg / Camp Holland.

Allen die hebben deelgenomen aan deze operatie en zijn opgenomen in het adresbestand, hebben ondertussen persoonlijk een uitnodiging ontvangen.

Betrokkenen die onverhoopt niet zijn uitgenodigd worden verzocht dit zo spoedig mogelijk kenbaar te maken via: ifor.reunie@gmail.com, of bij de secretaris van de Identiteitsgroep Vredesmachten:

Frank Kluiters, Albert Schweitzerlaan 10, 2641 ZT Pijnacker,

Er wordt dan z.s.m. een uitnodiging en aanmeldingsformulier toegezonden. Vooraf aanmelden is strikt noodzakelijk.

Kijk voor verdere inlichtingen betreffende de Identiteitsgroep Vredesmachten en online aanmelden op www.vredesmachten.nl.

ANDERE DATUM MCAM OEFENRIT

Door omstandigheden wordt de MCAM oefenrit niet verreden op zaterdag 25 april 2009, maar een week eerder op zaterdag 18 april 2009.

De oefenrit wordt verreden vanuit de Tonnetkazerne gelegen aan de Eperweg in 't Harde.

Voor diegenen die graag willen meerijden, maar geen maatje hebben, is het mogelijk om dit kenbaar te maken bij het MCAM secretariaat, die dan eventueel kan bemiddelen.

MCAM secretariaat
Mevr A. Balm
tel: 0346-338661
MDTN: *06-497-8661

Meer informatie op www.mcam.info

Controlepost MCAM (foto: André Polfliet)

AFDELINGSACTIVITEITEN

Veel afdelingsactiviteiten van de KVNRO staan ook open voor leden van andere afdelingen. Indien u in het activiteitenoverzicht iets van uw gading ziet buiten de eigen regio, neem dan contact op met de secretaris van de organiserende afdeling of een bij de activiteit genoemde organisator. Houd er rekening mee dat aan deelnemers van buiten de afdeling soms een (grotere) bijdrage in de kosten wordt gevraagd.

LANDELIJKE EN INTERNATIONALE ACTIVITEITEN
Zie KVNRO Jaarplan in Reserve Officier nr 5-2008

CIOR
2e IBM, 23-25 april 2009,
KMA te Breda

Schiets CIOR
Samen met Noord-Brabant West, zie daar voor data.

CIOR – MIL COMP
Kap Ir C.J.G.M. Versteegden
casverst@yahoo.com
06-2041 9417

Centrale trainingen op vrijdagavond 20.30u en zaterdag de gehele dag op: zie het KVNRO jaarplan in Reserve Officier nr 5-2008. Locatie: RvS kazernes te Oirschot. Bel of mail als je deel wilt nemen.

AMSTERDAM-KENNERLAND
Secr: Ing. J.G.J. Borsboom
Ds. M.L. Kingweg 217
1504 DG Zaandam
tel: 075-616 6185 (p)
075-653 3618 (k)
e-mail: janborsboom@hetnet.nl

Schiets
Inl: G. Vermes
020 - 453 77 73 (p)

BRABANT-OOST
Secr: Kap Ing. L.W. Schaffers
Opera 100
5629 NX Eindhoven
040 - 242 3827 (p)
brabant-oost@kvnro.nl

Activiteiten 2009
19 mrt: Bezoek Groep geleide wapens, Vliegbasis de Peel
2 apr: Boogschieten, Handboogclub Landmansunie, Schijndel
22 april: Jaarvergadering Afd. Brabant-Oost, RVS kaz., Oirschot, aanvang 18.30u
4 mei: Dodenherdenking, Begr.pl. Oude Toren, Eindhoven, 19.30u
7 mei: Bezoek geniemuseum, Lunettenkazernes, Vught
14 juni: Stadswandeling (stad volgt)
7 juli: Laatste sport voor vakantie, RVS kaz., Oirschot, aanvang 19.45u
11-12 juli: Ardennenweekeinde, Tres Fontaines, Belgische Ardennen
8 sept: Eerste sport na de vakantie, RVS kaz., Oirschot, aanvang 19.45 u
20 sept: Fietstocht voor het hele gezin, ergens in Brabant Oost
22 sept: Avond oefening, regio Brabant (exacte locatie volgt). Ergens in het najaar: bezoek vliegbasis Eindhoven (informatie volgt tzt).
11 okt: Herfstwandeling (de 33e!) voor het hele gezin, ergens in een mooie Noord-Brabant
22 okt: Avond oefening, regio Brabant (exacte locatie volgt)

Afdelingsbijeenvakomst
Elke dinsdagavond vanaf 21.30 uur (na de sport), off/oo-mess RvS kazernes Oirschot. Elke eerste donderdag van de maand vanaf 16.30 uur in Sociëteit 'de Bossche Bol', KEK gebouw, Lunettenkazernes Vught. Aansluitend is een gezamenlijk diner. Toegang tot de kazernes onderoverleggen van een geldig legitimatiebewijs.

Inl: R. Uiterwijk 0345-57 2711 of de secretaris

Schiets
Samen met Noord-Brabant-West, zie daar voor data.
Schietsbaan RvS kazernes Oirschot
Inl: J. Dijkman, 040-245 6648,
jan.dijkman@philips.nl

Sport
Elke dinsdagavond 19.45 uur, indoor-training/zwemmen, sportaccommodatie RvS-kazernes Oirschot.
Inl: E.J.C. Reepmaker van Belle, 040-2834283

Speciale activiteiten
Informatie:
G. Eversen 040-241 7009.
Kijk ook op de website van de KVNRO onder afdeling Brabant-Oost

FRIESLAND
Secr: J.C. Robijn
Julianalaan 34
8932 AA Leeuwarden
06-5385 7970
friesland@kvnro.nl

Voorlopig jaarplan 2009
14 mrt: Schiets Scramble.
24 mrt: Borrel en gezamenlijk diner op Vlb. Leeuwarden ALV afd. Friesland der KVNRO.
11 apr: Schiets Scramble.
4 mei: Dodenherdenking en kranslegging op Kornwerderzand. Erevacht en kranslegging in Prinsentuin te Leeuwarden.
16 mei: Schiets Scramble.
13 jun: Familiedag en afsluitend met een B.B.Q. (schiets, Golf en SIMK-KW schiets)
12 sep: 25e Eendaagse Militaire Prestatie Tocht.
26 sep: Schiets Scramble.
24 okt.: Schiets Scramble
14 nov.: Lady schiets.
12 dec.: 47e Midwinterschiets.

Schiets
Inl: G. Frijling, 0566-621 827 (p)
G.Frijling@chello.nl

Sport
Elke maandagavond 20.00-21.00 uur Vliegbasis Leeuwarden. Inl/overgave: via de secretaris

Kijk ook eens op:
www.kvnrofriesland.nl

'S-GRAVENHAGE
Secr: Kap (R) J. Reijnen
Willem Dreespark 25
Den Haag
070-388 6550
denhaag@kvnro.nl

Werkgroep herdenking ypenburg
Maj b.d. T. van der Plas
Ypenburg@kvnro.nl

Sport
Maandagavond Alexanderkaz.,
inl: elnt R.A.J. Hofschreuder
071-3012951

GRONINGEN-DRENTHE
Secr: kap log W.J. Timmer
Pomonaweg 9
9919 HS Loppersum
0596-573 668
wtimmer@hotmail.com

schiets
Inl: via de secretaris

LIMBURG
Voorzitter lkol C. van der Ploeg
C.vdPloeg@inter.nl.net

Schiets
Gezamenlijk met Noord-Brabant West, zie daar voor data.
Inl: K.J. Adams
045 - 525 6347
k.j.adams@versatel.nl

NOORD-BRABANT WEST
Secretaris:
Kap Ir C.J.G.M. Versteegden
Burgemeester Vlakklaan 4
4927 AB Hooze Zwaluwe
0168-483 389
casverst@yahoo.com

Schiets
Het schiets van de afdeling Noord-Brabant West vindt plaats te Oirschot, gezamenlijk met CIOR en de afdelingen Brabant Oost, Zeeland en Limburg. Data 2009: 14 mrt, 18 apr, 16 mei, 13 juni, 11 juli, 10 okt, 7 nov, 12 dec. Inl.: maj. J. Maijen, 013-463 3687

OOST
Secr: Lkol Ing. A.J.(Ton) Voets
oost@kvnro.nl
Dillenburglaan 1
6881 NV Velp
026-362 3111

ROTTERDAM
Secr: D.J. van Alphen
J. van Vessemsingel 22
3065 NH Rotterdam
010-20 20 820 (p)
010-20 20 388 (f)
rotterdam@kvnro.nl

Afdelingsbijeenvakomst
Elke derde dinsdag van de maand vanaf 18.00 uur met deelname aan

de maaltijd.
Inl. bij D.J. van Alphen. Opgave uiterlijk een week van tevoren via rotterdam@kvnro.nl

Sport
Elke vrijdagavond
Inl: Frank Bakker
fhc.bakker@hccnet.nl
0180-615076
Kijk ook op de website van de KVNRO onder afdelingen: Rotterdam

TWENTE
Secr: S.C. ter Elst
Dublinstraat 21
7559 KG Hengelo
074-250 5884 (p)

Schiets
Inl: J.F. Popma
074 - 277 5074 (p)
jf.popma@home.nl

UTRECHT
Secr: maj J. Vinckemöller
utrecht@kvnro.nl

Schiets
Inlichtingen en aanmelden via de schietcommissaris:
Maj J.H.J. Garrels
030-228 3770 of 06-5066 6998
jhgarrels@wanadoo.nl

ZEELAND
Secr: Ing. J.J. Botman
Breedmede 30
4337 AS Middelburg
0118 - 616 724 (p)
0118 - 652 500 (k)

Schiets
Gezamenlijk met Noord-Brabant West, zie daar voor data.
Inl: Ing. A.P.J. van Geel
0115-695 826 (p)

BELGIË
Secr: Kap Mr. M.L. Hoeberigs
Leeuwerikendreef 14
3090 Overijse, België
e-mail : math@telenet.be
(+32) 229 546 00 (k)
(+32) 230 580 08 (p)

CURAÇAO
Secr: L.C.F.G. Senden
Kaya Rooi Katochi 11
Curaçao, N.A.
(+5999) 737 63 55 (p)
(+5999) 736 72 55 (f)
fasenden@mac.com

Afdelingsborrel
Elke laatste dinsdag van de maand vanaf 17.30 uur met deelname aan maaltijd

